

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

**MAGNETOGRAM NASTOPA PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
NA 24. IZREDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA RS
(1.12.2006)**

Magnetogram ni lektoriran!

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani visoki zbor! Ko sem v tej dvorani prisegel kot predsednik vlade si nisem želel, da bi prišlo kadarkoli do situacije, ko moram predlagati zamenjavo nekoga iz ekipe, ki sem jo sam predlagal. Res je, da se je v doslej relativno mladi zgodovini parlamentarne demokracije v Sloveniji to že dogajalo, res je da se dogaja to tudi v drugih ureditvah, ki so pa nekoliko drugačne, kjer tam državni zbor oziroma parlament običajno ne odloča posamično o vsakem ministru posebej. Na podlagi ureditve, ki jo imamo v Sloveniji v skladu za ustavo in z zakonom o vladi, pa tudi poslovnikom Državnega zbora Republike Slovenije, je vlada sestavljena na način, ki zahteva soglasje predsednika vlade, ki ga najprej izvoli državni zbor, in koalicijskih partneric, ki sestavljajo koalicijo. Niti predsednik vlade ne more predlagati nekoga, za katerega ni podpore v koaliciji, niti ga ne more izvoliti, ker o tem glasuje večina v državnem zboru. In seveda tudi noben koalicijski partner ne more v vlado predlagati kogarkoli neposredno, ker mora ta predlog formalno v skladu z ustavo podati predsednik Vlade. To v naši pravni ureditvi ustvarja neko specifično situacijo dvojnega soglasja, ki zagotavlja legitimnost vsake ministrske funkcije v vladi. Dosedanja praksa kaže, da je zaradi takšne ureditve velikokrat prihajalo do konfliktov, ki so vsaj za kratek čas hromili delovanje izvršilne oblasti. Nekateri posamični primeri so bili zelo specifični, do nekaterih je prihajalo tik pred koncem mandata in tako naprej. Dogajalo se je tudi, da predsednik vlade za takšne svoje predloge ni dobil podpore v državnem zboru. Skratka, imeli smo že tudi v naši mladi zgodovini parlamentarne demokracije vse mogoče situacije. Tokratni položaj je nekoliko drugačen. Smo sredi mandata, Sloveniji gre dobro, smo v drugi fazi izvajanja gospodarskih in socialnih reform, Slovenija se pripravlja na predsedovanje Evropski uniji, skratka, je nek čas za trezen premislek o tem, kako izboljšati tudi delovanje izvršilne oblasti. No, in v konkretnem primeru Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je že nekaj časa prihajalo do neusklajenega delovanja, do nezadovoljivega vodenja resorja, do notranjih konfliktov v resorju, do nepotrebnih konfliktov pri vodenju socialnega dialoga in tudi do poseganja v pristojnosti drugih resorjev. Z ministrom smo opravili vrsto razgovorov. Bil je pisno opozorjen že februarja letos, da mora spremeniti način delovanja, izboljšati učinkovitost, zmanjšati stopnjo konfliktnosti. Žal se situacija ni bistveno spremenila. Ko je prišlo do ocene, da enostavno s to kadrovske rešitvijo ne bo možno nadaljevati mandata, sem mu predlagal, da sam odstopi. V tistem trenutku je to potrebno dvojno soglasje, ki ga vsaka funkcija v vladi potrebuje kot osnovo svoje legitimnosti, razpadlo. Jaz sem pričakoval, da bo to spoštovano tako z njegove strani kot tudi s strani koalicijske partnerice, ki ga je predlagala v Vlado. Žal se to ni zgodilo. Potem sem bil prisiljen ravnati v skladu z ustavo in zakonom o vladi ter predlagati njegovo zamenjavo.

Pravno gledano je situacija popolnoma korektna. Minister ni dolžan na podlagi formalnih pravil, ki veljajo, odstopiti. Lahko zahteva, da se opravi razprava v državnem zboru. Lahko zahteva, da se opravi razpravo v državnem zboru. Gospod Drobnič je to možnost izbral. Po mojem mnenju ni dobra. Jaz sem postavljen v enak položaj v kakršnega je bila postavljena katerakoli od koalicijskih partneric, če bi kdo od ministrov zamenjal stranko ali naredil kaj takšnega, ker bi katerokoli koalicijsko partnerico postavilo v nemogoč položaj, zahtevali bi njegovo zamenjavo. Zamenjavo lahko predlagam sam, samo jaz, formalno, v skladu z ustavo in zakonom. Jaz tega ne bi bil pripravljen storiti. Koalicijska partnerica bi bila

dejansko z razpadom tega dvojega soglasja postavljena v nemogoč položaj. V takšnem položaju sem danes jaz in žal mi je, da se je to zgodilo v situaciji, ki je vsaj po mojem mnenju popolnoma jasna, transparentna s takšnim delovanjem na čelu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, kot smo ga spremljali v zadnjem letu, ne bo možno dokončati nekaterih pomembnih reformnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti v najkrajšem času. In ker je prisotna zamuda, niti ne bo možno voditi usklajenih politik, ki so v pristojnosti vlade in posamičnih resorjev, kajti z nekaterimi potezami je minister za delo, družino in socialne zadeve krepko posegel v pristojnosti drugih resorjev, ko je v osnutku dokumenta predlagal ukrepe, ki so neusklajeni z resorji, katerih temeljna pristojnost so ti ukrepi. Na ta način ne morem zagotavljati enotnega delovanja vlade in enotnega izvajanja politik. To je moja ustavna odgovornost in glede na to, da minister in tudi predlagatelji niso spoštovali načelo legitimnosti, ki izhaja iz naše ustavne ureditve in dvojnega soglasja, sem bil prisiljen predlagati njegovo zamenjavo. Ob tem moram povedati, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v prvi polovici mandata naredilo mnogo koristnih stvari. Težko bi rekel, da se sam minister ni trudil. Na področjih, kjer so bile usklajene politike, smo dosegli pomembne preboje. To mu tako jaz kot drugi kolegi v vladi nesporno priznavamo, vendar pa tiste stvari, ki so šle narobe, pretehtajo in glede bilance je situacija popolnoma jasna in v skladu s tem sem bil dolžan tudi sprejeti mojo odločitev. Naj povem še to, da odločitev ni bila lahka, da ni bila sprejeta čez noč, da nihče ni bil postavljen pred neko golo dejstvo in ultimat, poskusiti, da se stvar reši na drugačen način. Traja formalno od začetka februarja letos, se pravi devet mesecev in glede na to, da se situacija ni popravila, je bil skrajni čas za takšno potezo. Ravnal bi neodgovorno, v kolikor bi ravnal drugače. Predlagam, da mojo odločitev podprete, in da naredimo skupaj vse, da se to mesto čim prej popolni z ministrom ali ministrico, ki bo sposobna učinkovito voditi resor, ki bo sposobna usklajevati tiste ukrepe, ki ne zadevajo samo resorja, ki ga posameznik vodi, in da s pospešenim delom nadoknadimo tudi zamudo, ki je nastala pri pomembnem delu izvajanja reformnih ukrepov zaradi zastojev v pogajanjih in predlaganju nekaterih ključnih ukrepov s področja dela Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Toliko na kratko v tej dodatni obrazložitvi. Če bodo kakšna konkretna vprašanja, sem seveda kasneje pripravljen nanje odgovarjati; časa je dovolj. Pričakujem pa še vedno, da bo minister vsaj na koncu ravnal odgovorno in sam ponudil odstop. Hvala lepa.

* * *

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala lepa za besedo. Rad bi tudi opravičilo, ker pač cele seje nisem spremljal od tukaj, deloma sem jo spremljal preko naprav, deloma sem prebral nekatera vprašanja v magnetogramih in v tem času, ki mi je na razpolago bi rad na nekatere stvari odgovoril.

Mislim, da je potrebno ločiti zrno od plev, kajti v teh urah razprave je bilo veliko obojega, ponekod tudi zelo pomešanega, bilo je tudi veliko danajskih darov, za katere se zahvaljujem jih pa ne sprejemam. Bilo je veliko generalov po bitki, to je običajno v takšnih razpravah, nič nenavadnega ni, normalno je tudi, da kadar pride do takšne situacije opozicija uživa in to izkoristi, tudi danes se je to zgodilo, ni bilo ne prvič, ne zadnjič kakšne nove prakse s tem nismo odkrili.

Jaz sem se v obrazložitvi mojega predloga namerno izognil nekaterim konkretnostim, zaradi katerih sem že februarja letos opozoril ministra za delo, družino in socialne zadeve. O tem obstaja dokumentacija. Njegova stranka je bila pravočasno seznanjena s tem. Jaz nisem odgovoren za komunikacijo znotraj koalicijskih partneric, če se zdaj govori, da je vse prišlo iznenada. Dejstvo je, da bi se temu kar se danes dogaja lahko mirno izognili, vsi imamo pametnejše delo in zagotovo ne bi bili nič na izgubi, če bi se to zgodilo. Tako kot je gospod Drobnič našteval zakone, ki so bili sprejeti, treba je povedati, noben zakon v ta državni zbor ne gre z nobenega ministrstva, zakone predlaga vlada, vsi zakoni se usklajujejo tudi številne od teh, ki so bili prej naštetih so bili v tej proceduri močno popravljeni, dopolnjen je tudi v parlamentarni proceduri in to je neko skupno kolektivno delo in za tistimi zakoni, ki jih je ta vlada

predlagal in ki ste jih tukaj sprejeli, ta vlada še vedno stoji. S tem, ko se predlaga zamenjava enega ministra to ne pomeni, da se je vlada odpovedala zakonom, ki jih je predlagala v parlamentarno proceduro na izvorni predlog tega ali drugega resorja, to bi vsaj tisti, ki so stari parlamentarci v teh klopeh morali vedeti in ne dajati drugačnih izjav. Skratka, tako kot bi lahko našteali zakone, ki so bil sprejeti bi lahko našteali tudi zakone, ki so bili v programu, pa niso bili pripravljene in tudi ne sprejeti, neusklajeni. Procentualno gledano je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve normativni program Vlade v letu 2005 izpolnilo 56%, to je bil eden nižjih odstotkov med vsemi resorji. Gre za težak resor. Šlo je za daljše uvajalno obdobje, to smo vsi razumeli, zato leto 2005 tudi smo tudi malo bolj prizanesljivo gledali na nekatere poteze gospoda Drobniča. Po enem letu tega prostora tolerance ni več toliko in je bilo potrebno ukrepati. Govoriti o tem, da je padeč brezposelnosti zgolj zasluga Ministrstva za delo se lepo sliši, vendar bi bilo zelo idealno, če bi lahko samo z administrativnimi ukrepi enega ministrstva dvigovali zaposlenost, v glavnem je večja zaposlenost in nižja brezposelnost rezultat večje gospodarske rasti, samo to ustvarja nova delovna mesta. Tudi Ministrstvo za delo je s pravilnim vodenjem nekaterih politik k temu prispevalo, vendar pa so to sekundarni efekti, osnovni razlog za zmanjšanje brezposelnosti je dobro gospodarsko stanje v Sloveniji in znatna gospodarska rast. Torej, to kar je državni zbor sprejel s področja dela, družine in socialnih zadev v tem mandatu, je dediščina te celotne vlade in tej dediščini se ne odpovedujemo. Tisti iz opozicije, ki ste razpravljali v tej smeri ste sicer naredili nekaj iskrivih besednih bravur, ampak to nima nobene realne podlage.

V nastopu gospoda Drobniča me je, ki je sicer drugače pričakovan, me je zmotila ena stvar, ki bi jo želel razčistiti, govori o nekaj tajnih zapisnikih nekaj sestankov, na katerih naj bi se govorilo o njegovi zamenjavi ali nečem podobnem, stvar je bila precej nejasno formulirana, nekateri ste o tem kasneje v razpravi spraševali mene, jaz mislim, da moramo to vsi skupaj vprašati gospoda Drobniča, če je insinuiral o nekaj tajnih zapisih, ki jih je dolžan, da jih pokaže javnosti. Na vladi ni bilo nikakršnih tajnih sestankov, kjer bi se govorilo o njegovi zamenjavi, edini pogovori o njegovi zamenjavi so potekali na relaciji predsednik vlade - predsednik koalicijske stranke, ki je gospoda Drobniča predlagala. In o tem ni bilo nobenih zapisnikov, razen, če je kdo to delal nezakonito, vendar v to ne verjamem. Dvomim, da se je kjerkoli kaj pogovarjalo in delalo zapisnike, tudi brez moje prisotnosti ali prisotnosti predsednika koalicijske stranke, tako da se pridružujem tistim apelom, ki so bili izrečeni prej v tej dvorani, na gospoda Drobniča, da enostavno te tako imenovane tajne zapisnike pokaže ali pa se opraviči za insinucije. To ni bilo prvič, da bi iz njegovih ust slišali neresnice. Vlada je bila nekajkrat postavljena v nevhvaležen položaj, zaradi njegovih izjav, kako so določeni zakonski predlogi usklajeni, pa se je kasneje izkazalo, da temu ni tako. Prišlo je tudi do primera, ko je minister izrecno trdil, da sta dva zakona iz njegovega področja usklajena na ekonomsko socialnem svetu - še tekom seje se je izkazalo, da to ni res in da minister to ve. Na to sem ga tudi izrecno opozoril v pismu, o katerem sem prej govoril. Kar se tiče socialnega dialoga na sploh je tukaj minister imel težko delo, o tem ni nikakršnega dvoma, tudi vsi ostali, ki so se o teh stvareh pogajali, od ministra nikakor nismo ne pričakovali, ne terjali, da se do vseh stvari uskladi s socialnimi partnerji, to je enostavno nemogoče. Pričakovali pa smo takšno vodenje socialnega dialoga, da ne bi na koncu vedno izpadlo, kot da je vlada krivec za zastoje, ker temu dejansko ni bilo res, in pričakovali smo takšno vodenje tega dialoga, da bi vedeli, kje smo. In v tem trenutku je delovnoppravna zakonodaja tisti realni zaostanek vlade pri izvajanju ekonomskih in socialnih reform, ki je nesporen in ki ga je treba pač odkrito priznati in popraviti. Znotraj paketa ekonomsko in socialnih reform sta dve področji, kjer gre za, kar se usklajevanja tiče in konkretnih premikov, najtežje zadeve, eno je davčna zakonodaja, drugo je liberalizacija trga dela. Za oboje smo načrtovali, da bo Državni zbor o zakonih odločal še do konca leta 2006. Konec leta 2006 se bliža, v tem času smo uspeli z veliko truda, tudi s kompromisi in pogajanjem spraviti pod streho celoten korpus davčne zakonodaje, ki je bil obsežnejši in zahtevnejši. Vendar v tem času nismo uspeli dati niti v proceduro ključne spremembe delovnoppravne zakonodaje.

Tudi zaradi tega, ker ni bilo nikoli jasne slike in ker je bilo vodenje pogajanj konfliktno navznoter in navzven in praktično nikoli nismo vedeli, pri čem smo. Dobivali smo različne informacije od ministrstva in drugih, ki so se pogajali. Res je, da se zdaj to zadnje srečanje med mano, ministrom Drobničem in sindikati izkorišča in se nekorektno interpretira. Na tem sestanku ni ne z moje ne s kakšne druge strani

padla nikakršna obljuba o tem, da se bomo pa v bodoče o vsem uskladili in da vlada ne bo predlagala nobenega zakona, dokler ne bo stoddostno usklajen. Če bi jaz ali kdorkoli drug to obljubil, bi bilo to zelo utopično. Tisto, kar smo na tem sestanku dogovorili, je bilo, da naredimo še en krog znotraj teh oblik pogajanj in dogovarjanj, ki že tečejo, še en poskus, če ta ne uspe, naredimo seznam ukrepov, glede katerih se razhajamo, in skušamo te stvari zblížati na isti ravni, kot smo se dobili zadnjič s sindikati, se pravi, tudi z mojo prisotnostjo. Drugačno tolmačenje tega dogovora in delanje zaključkov kasneje iz mojega predloga za razrešitev ministra v tem smislu, da pa je vlada odstopila od reforme in od teh ukrepov, je popolnoma neresno in nima nobene realne podlage. Tako kot smo šli naprej z davčno zakonodajo, bomo šli tudi z delovnopravno. Res je, da se je tam mešalo stvari, kot so stroški dela ali pa fleksibilnost trga delovne sile, kar je v veliki meri povsem ločeno, in da je prihajalo tudi do različnih, takšnih in drugačnih izkoriščanj s strani posameznikov na strani obeh socialnih partnerjev, ki so pač videli v tem nespretnem vodenju pogajanj svojo priložnost in so to, kot sem že rekel, tudi spretno izkoriščali.

Vsekakor pa v tem trenutku ne iščemo kakšnega milejšega pogajalca. Pričakujemo, da bo tisti, ki bo zasedel to mesto po tej menjavi, učinkovitejši pogajalec in da bomo nekajmesečno zamudo, ki smo jo zdaj nabrali pri tem ključnem področju, kmalu nadoknadili.

Ena od stvari, ki se je nekajkrat ponovila v tej razpravi in se ni nanašala neposredno na ta moj predlog za zamenjavo gospoda Drobniča, je bila ponavljajoča se trditev, izrečena tudi s strani vodje največje opozicijske poslanske skupine in bivšega predsednika Vlade, ki je govoril o kaosu in razpadanju v Sloveniji. V Sloveniji ni nobenega kaosa, nobenega razpadanja ni. Makroekonomski kazalci v tej državi še nikoli niso bili tako dobri. Res je, da pričakujemo, da bodo v prihodnosti še boljši, ampak vsa ključna razmerja še nikoli niso bila tako dobra. Menjava enega ministra na dve leti je tudi daleč najboljša bilanca, kar se tiče stabilnosti vladanja doslej. V Sloveniji smo imeli v petnajstih letih, mislim, da šest ali sedem različnih vlad. Znotraj mandatov se je v tem času zamenjalo okrog 30 ali več ministrov. V času vlad Liberalne demokracije se je v nekaterih mandatih znotraj mandatov zamenjalo več kot polovica ministrov, brez kakšne rekonstrukcije vlade. Tako da govoriti, da gre za kaos in razpadanje, če se na dve leti predlaga zamenjava enega ministra, je nekoliko smešno, še posebej, če to govorijo tisti, ki so prej dejansko botrovali bistveno večji koncentraciji takšnih potez.

Meni je žal, da je prišlo tudi do tega, ampak kot že rečeno, zadnji dve leti tega mandata sta daleč najdaljše obdobje v zgodovini katerekoli vlade v Sloveniji, ko ni bilo takšnih predlogov in menjav. Res pa je, da imamo na nekaterih drugih področjih veliko truda nekaterih, da bi prišlo do kaosa, podžiga se nestrpnost, podžiga se dvolično ravnanje, ko se na eni strani podpira eno stran, na lokalni ravni pa drugo, ko gre za reševanje romske problematike. Tej vladi se obeša, kot da je ona izumila te probleme, čeprav smo jih v glavnem podedovali in smo odgovorni za zadnji dve leti. Stranke opozicije, ki imajo v svojem besednjaku na vsaki dve besedi besedo strpnost na lokalni ravni ravnajo popolnoma drugače. V zelo težkih razmerah smo imeli samo dva primera, ko sta dva občinska sveta, ki jih vodita župana ali Liberalne demokracije ali Socialdemokratov pozivala, pa tudi sprejemala nekatere nezakonite ukrepe, s katerimi se je želelo preprečiti zakonito ravnanje državnih oblasti, s tem da se je ob tem uporabljal tudi v formalnih sklepih občinskih organov rasistični besednjak. S takšnim načinom podžiganja strasti v Sloveniji, kot si ga privoščijo nekateri dejansko lahko rečemo, da si želijo kaosa.

Enako ne vem komu koristi uživanje nad sliko, ki se iz Slovenije širi v tem trenutku po svetu in v Evropi, ko je treba odgovarjati na vprašanja zakaj smo v Sloveniji preselili 2 milijona Romov prisilno, ali ko se odgovarja na vprašanja zakaj je Slovenija izbrisala iz uradnih evidenc 200.000 prebivalcev. Nobeno od teh sporočil, ki se objavljajo zunaj originalno ni bilo napisano v tujem jeziku, vse je prevedeno iz slovenščine. Gre enostavno za koncentrirane poizkuse v Sloveniji, da se o Sloveniji v svetu, še posebej v Evropi ustvari slika, ki je daleč od resničnosti. Včeraj smo lahko slišali na eni od televiziji izjavo udeleženca tako imenovane karavane tako imenovanih izbrisanih, ki je rekel, da ga veseli, da so diskreditirali Slovenijo. Rekel je, da ga veseli, da so s to svojo akcijo uspeli diskreditirati Slovenijo. Ta akcija je bila sponzorirana s strani političnih botrov iz te države. Kot da bi morale iti stvari na kup, se v

zadnjih dveh dneh soočamo še z grožnjami policijskega sindikata, da bo organizirana bela stavka policije v Sloveniji. In strašno so se zaostriale nekatere zahteve, ki nimajo nobene veze z realnostjo. To me spominja na julij leta 1991, ko se Slovenska teritorialna obramba in slovenska policija pripravljala na obrambo Slovenije, policijski sindikat pa je napovedoval stavko za 27. junij. In glede na to, da gre za več ali manj iste ljudi, kot so takrat opravljali s tem sindikatom, se mi zdi, da gre za podobno zlorabo v tej situaciji. Kljub apelom, ki so bili naslovljeni na medijske hiše, je prihajalo do organiziranega podžiganja nestrpnosti. Imeli smo primer, ko je komercialna televizija v nedeljo, 18 ur po tem, ko so se stvari razpletle, poročalo o dogodkih v noči od sobote na nedeljo in to 20 minut, ne da bi omenila rešitev, kot da so še vedno barikade, kot da je še vedno velik problem in kot da se ni nič uredilo. In z selekcioniranim objavljanjem različnih izjav, ki so podžigale nestrpnost, dejansko ustvarjale situacijo, da bi se stvar vrnila v stanje pred rešitvijo in doživeli smo tudi na javni televiziji polemično oddajo, v katero so povabili udeležence, za katere se je v naprej vedelo kako bodo ravnali in gre za enako kategorijo nerazumnega ravnanja. Poziv k strpnosti, ki smo ga dali, predsednik države, državnega zbora in predsednik vlade, je bil v nekaterih osrednjih medijih objavljen v pismih bralcev, kot da gre za najmanj pomembno zadevo. In to se vse dogaja ob poslušanju očitkov opozicije skozi včerajšnji, skozi celotno včerajšnjo razpravo, kako so v Sloveniji vsi mediji vladni. To je pa res velikanski cinizem, velikanski cinizem ob takšni situaciji.

In sedaj še nekaj, konkretno o razlogih zaradi katerim sem bil prisiljen predlagati zamenjavo gospoda Drobniča. Glede na to, da je tudi sam v tem zadnjem nastopu govoril o tako imenovani strategiji za povečanje rodnosti, je treba pojasniti tudi okoliščine nastanka te tako imenovane strategije. Kot veste, je ta koalicija zapisala v koalicijsko pogodbo, vlada pa potem tudi v svojem normativnem programu, postavlja na osrednje mesto iz splošne demografske slike, v Sloveniji tudi povečanje rodnosti in koalicijski pogodbi, je v ta namen naštetih vrsta dobrih ukrepov. Vendar pa smo v vladi že na začetku mandata sklenili, da ta vlada kot izvršilna oblast, ne bo producirala novega papirja in novih strategij in resolucij, z izjemo tistih, ki so nujno potrebne oziroma ki jih zahteva zakonodaja, ampak da bomo ukrepe, ki smo jih zelo konkretno našeli v koalicijski pogodbi, uveljavili z zakoni in podzakonskimi akti, se pravi spravili v življenje. Ničesar ne dobimo, če tisto kar je napisano na enem papirju, prepisemo še od drugega, ne da bi ta dokument imel zakonsko moč oziroma moč delovanja in izvršljivosti. Gospod Drobnič je to zelo dobro vedel, ker je bil to dogovor na vladi. Resolucija o povečanju rodnosti ni bila v normativnem programu vlade niti leta 2005 niti leta 2006. Tudi če bi dejansko usklajen dokument prišel na vlado, bi imeli velike težave z njegovim sprejetjem ravno zaradi dejstva, ker gre za prepisovanje papirjev. V tej resoluciji je veliko število dobrih ukrepov, ki so neposredno prepisani iz koalicijske pogodbe in iz nekaterih drugih dokumentov in ki jim ni kaj očitati. Razen tega, da gre za stvari, o katerih smo se že odločili, da jih bomo naredili, ne potrebujemo še ene odločitve, da bomo to naredili, temveč moramo to narediti; tega pa ne še z eno resolucijo, ampak s konkretnimi ukrepi. Verjetno se bomo vsi strinjali, da pri takšnem dokumentu ali pa nasploh pri naboru ukrepov za povečanje rodnosti še zdaleč ne gre za izključno pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Če pogledamo te ukrepe iz koalicijske pogodbe ali zdaj iz tega osnutka strategije, boste videli, da gre za ukrepe, ki zadevajo Ministrstvo za okolje in prostor, zaradi stanovanjskih vprašanj, Ministrstvo za šolstvo, Ministrstvo za finance in seveda Ministrstvo za zdravje. V skupino, ki je pripravljala ta dokument, Ministrstvo za delo ni povabilo nikogar iz drugih resorjev, nobenega od tistih, ki dejansko kaj vedo o ukrepih, ki so predlagani. In tudi kasneje, ko je delovni osnutek nastal pred javno razpravo, ni bilo nikakršnega posvetovanja v zvezi z ukrepi, ki so predlagani. Kar seveda pomeni, da niso bili izpeljani pravilni proceduralni postopki za nastanek tega dokumenta in za takšno fazo tega dokumenta, ki bi bila primerna za javno razpravo. Tako gospod Drobnič kot vsi drugi vodilni funkcionarji Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve to vedo danes in so vedeli, preden so ta dokument dali v razpravo. Odgovorni ljudje na ministrstvu so ministru odsvetovali takšno ravnanje. Še posebej so mu odsvetovali zaradi tega, ker so v dokument prišli nekateri ukrepi, ki so se jasno izkazali za polemične - vedelo se je, kaj bo omemba splava povzročila - in ker so bili to ukrepi, ki niso v pristojnosti tega ministrstva. Medicinski posegi niso stvar Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, pač pa so stvar Ministrstva za zdravje, ki v tem konkretnem primeru ni bilo nič konzultirano. Ko gre za vprašanje splava, se od ustavne razprave v letih 1990 in 1991 ve, da je to tema, okrog katere nikoli ne bo enotnosti v Sloveniji, da so tu različni pogledi

na to vprašanje. Ustava je bila sprejeta z dvotretjinsko večino. Tako kot je to področje definirano v Ustavi, velja za vse, če se s tem strinjamo ali pa ne. In dokler ne bo kakšne spremembe - in mislim, da je še dolgo časa ne bo ker ne bo nikoli dvotretjinskega soglasja v tem državnem zboru za takšno spremembo je pač to treba spoštovati. Vsaka oblast je to dolžna spoštovati, tudi če kakšen minister drugače misli.

Omemba te tema, predlog o plačljivosti splava je prišel v ta delovni dokument, ki naj bi postal strategija za povečanje rodnosti iz drugih namenov. Kljub temu, da je minister vedel, da se je koalicija dogovorila na začetku mandata, da se te teme ne dotika, ker ni bilo enotnosti v koaliciji, kljub temu, da je minister vedel, da tega ni bilo v koalicijski pogodbi iz tega istega razloga je bila ta sporna opredelitev o plačljivosti splava zapisana v ta dokument, preden je bil lansiran v javno razpravo. In ta dokument je gospod Drobnič lansiral v javno razpravo takoj po tistem, ko je opozicija začela napovedovati interpelacijo. Nedokončan, nepripravljen, neuskladen z zelo očitno politično računico, da se na ideološki temi, za katero se v naprej ve kako se bo kdo opredelil in okoli katere je bilo dogovorjeno v koaliciji, da se ne odpira v tem mandatu, nabere podpora za njegovo funkcijo. Torej, ni šlo za zaščito življenja, kot trdi gospod minister, ampak je šlo za zaščito položaja gospoda Drobniča z izkoriščanjem neke teme, ki ne prinaša oziroma o kateri politična razprava ne prinaša ničesar. Mi lahko v tem državnem zboru na politični ravni razpravljamo o splavu 1000 let, nobenega soglasja o tem ne bo, o tem je potrebna zagotovo do določene mere strokovna razprava, tudi etična razprava, absolutno nimam nič proti temu, vendar pa zagotovo Slovenija v tem trenutku ne potrebuje politične razprava o splavu. Ker ne bo pripeljala nikamor, nihče ne bo zbral dvotretjinske večine, ne za spremembo ne v eno, ne v drugo smer, ko gre za ustavno opredelitev. Vsak, ki lansira to politično razpravo v Sloveniji natančno ve, da gre samo za ideološko razpravo in za kurjenje strasti in da ne bo prišlo do nikakršne spremembe ureditve. In seveda ni bilo treba več kot nekaj dni, da se je to pokazalo. Začela se je ideološka razprava. Zadnji dan preden sem po poizkusih, da se pač išče druga rešitev, predlagal zamenjavo gospoda Drobniča, ni bilo oddaje v slovenskih medijih, ne resne, ne informativne, ne kmetijske in vremenske napovedi v kateri ne bi omenjali splava. Kot da je to naenkrat ključni problem te države pred predsedovanjem EU v času, ko imamo tisoč drugih problemov in izzivov pred seboj. Sprašujem, komu je v interesu, da se na ta način deli slovenski politično prostor, da razpravljamo o temi, za katero se ve, da ni možno doseči nikakršne produktivne razprave, kaj šele kakšne spremembe ustavne ureditve. Tudi ni potrebna v tem trenutku. To je, bom rekel popolnoma brezplodno, v preteklost obrnjeno početje, enako kot pokopavanje mrtvih s preglasovanjem. Koalicija, ki ima sedaj odgovornost za opravljanje z državo, se je na začetku zavezala, med seboj in tudi v koalicijski pogodbi, da bo te stvari skušala urejevati strpno, na način, da bomo prišli do rešitev, ki bodo trajne, ki ne bodo takšne, da nekaj izglasuješ v tem mandatu, v naslednjem mandatu bodo pa z drugačnimi glasovi na grobove postavili drugačne napise. In tudi na tej temi je bilo treba veliko naporov, da smo gospoda ministra omejili v te okvire, ko je predlagal določeno zakonodajo, ki spet ne bi pripeljala do ničesar. Torej tisto kar me moti v tem zagovoru, je govorjenje o morali in sklicevanje na lastno vest in trditev, da gre pri tem predlogu za zaščito življenja. Tisti, ki pa predlagamo zamenjavo ministra, smo pa menda proti življenju. Torej ne gre za zaščito življenja, gre za zaščito položaja, ministra, ki je lansiral to temo v trenutku, ko je uvedel, da se pripravlja interpelacija in je na ta način želel zaščititi lastni hrbet. Kronologija dogodkov to povsem jasno potrjuje. Torej meni je žal, da je bilo treba zelo konkretno pojasniti razloge za razrešitev. Bilo bi za vse boljše, v kolikor bi se dalo dogovoriti drugače, v kolikor bi bil kdo tudi pripravljen priznati kakšno svojo napako, smo sedaj tam kjer smo. Predlagam, da moj predlog podprete. V najkrajšem možnem času bom predlagal novega kandidata oziroma kandidatko za to mesto. V realnem času bomo nadoknadili zamudo pri predlaganju tiste zakonodaje, ki smo jo še dolžni za izvedbo ukrepov za realizacijo gospodarskih in socialnih reform na tem področju in delo se bo nemoteno nadaljevalo.

* * *

JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj, tudi gospodu Školču, še posebej! Mislim, da sem bil jaz v tej dvorani v zadnjih dveh letih primerljivo gledano bistveno dalj časa kot pa vsi predsedniki Liberalne demokracije v funkciji predsednikov vlad v prejšnjih mandatih, in nimam nobenih problemov s tem, da odgovarjam na ta vprašanja.

Kar se tiče nekaterih navedb, ki so bile zdaj podane s strani nekaterih poslancev opozicije, niti nima smisla, no, ne bi se rad spuščal na isto raven, ne na osebno, ne na gostilniško. Jaz verjamem, da prav pride takšna tema. Ideološke teme so bile vedno tiste, ki so omogočale lepe ali pa sijajne volilne rezultate nekaterim političnim strankam v zadnjih dvanajstih letih, iz tega smo se veliko naučili. Ne razumem pa, da se včeraj in danes koncentrira tolikšna negativna energija na neke točke, ki ne bodo prinesle ničesar. Predlagam, da nekaj te energije še prihranite za naslednji dve leti, šest ali pa dvanajst; mislim, da bo še dolga.